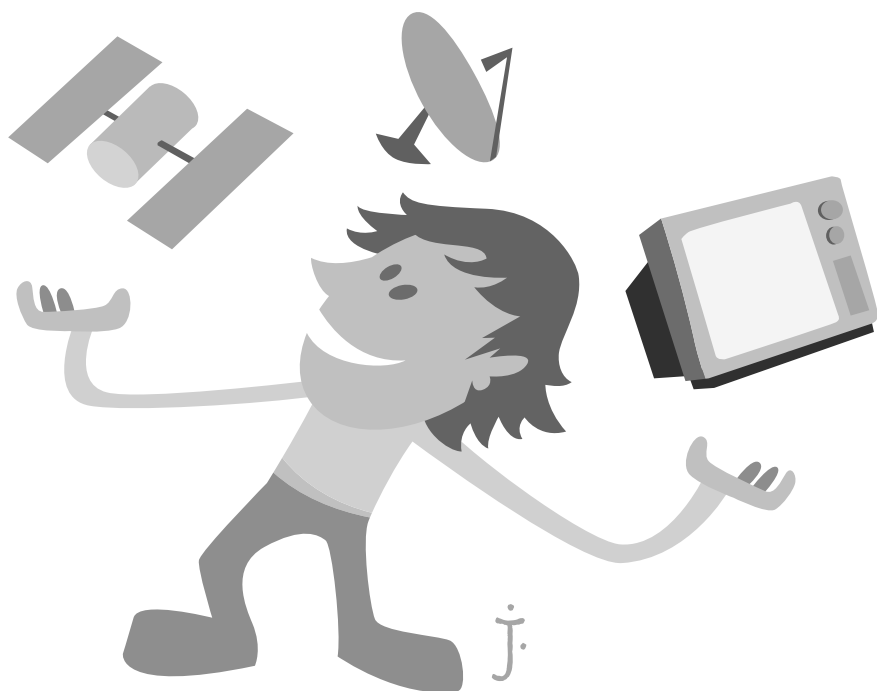

Att sända program över satellit

Att sända program över satellit

Radio- och TV-verket arbetar med frågor om tillstånd att bedriva sändningsverksamhet. Verket ger tillstånd till lokal- och närradiosändningar och för tillfällig sändningsverksamhet. Verket förordnar också lokala kabelsändarföretag. Vad gäller tillstånd att sända digital marksänd TV och radio är verkets uppgift bl.a. att till regeringen lämna förslag om hur tillstånden ska fördelas. Verket utfärdar även föreskrifter om och utövar tillsyn beträffande TV-standarder.

Verket ska även följa utvecklingen inom medieområdet. Detta innebär att verket ska inhämta, sammanställa och publicera statistik samt annan relevant information beträffande ägande- och branschstruktur, teknik samt ekonomi inom medieområdet.

I september 1999 beslutade regeringen att verket årligen ska översända statistik som rör det audiovisuella området till EU. Verket ska även genomföra inventering av statistiska källor inom det audiovisuella området.

Radio- och TV-verket registrerar alla som bedriver sändningsverksamhet enligt radio- och TV-lagen samt vilken beteckning dessa använder för sina sändningar. Verket registrerar alltså de som bedriver icke tillståndspliktig sändningsverksamhet, dvs. de som sänder ursprungligt genom kabel eller som sänder program över satellit eller upplåter satellitkapacitet. Även radiotidningar registreras.

Verket har också till uppgift att registrera utgivare för närradio-, lokalradio-, kabelsändningar och tillfälliga sändningar samt utgivare för databaser. Vidare handlägger Radio- och TV-verket ärenden om avgifter för lokalradio och reklamfinansierad marksänd TV. Verket kan besluta om sanktioner om vissa regler för sändningsverksamhet inte följs.

Från och med 1 januari 2003 har verket hand om utgivningsbevis för databaser som även gäller andra än massmedieföretag.

Radio- och TV-verket är organiserat som ett enrådighetsverk med en generaldirektör som chef. Generaldirektören tillsätts av regeringen och är högsta beslutande instans på verket. Radio- och TV-verket har för närvarande 16 anställda. Ett särskilt insynsråd, som består av tre ledamöter vilka är utsedda av regeringen, har till uppgift att säkerställa en fortlöpande insyn i verksamheten.

© **Radio- och TV-verket feb. 2003**

ISBN 91-974443-3-2

Grafisk form: Linda Synnermo

Illustration: Jonas Anderson

Tryck: Lenanders Grafiska AB, Kalmar
februari 2003

Distribution: Radio- och TV-verket
Box 123, 136 22 Haninge

tfn: 08-606 90 80

fax: 08-741 08 70

e-post: rtv@rtv.se

webbplats: www.rtv.se

Innehåll

1 Allmänt om satellitsändningar	3
1.1 Lagar och förordningar	3
2 Två myndigheter på radio- och TV-området	5
2.1 Radio- och TV-verket	5
2.2 Granskningsnämnden för radio och TV	6
3 Satellitsändningar	9
3.1 Registering av sändningsverksamhet	9
3.2 Utgivare	9
3.3 Beteckning	10
3.4 Avannonsering	11
3.5 Tekniska villkor	11
3.6 Standarder	12
4 Programregler	15
4.1 Sändningsinnehåll	15
4.2 Annonser och reklam	16
4.3 Särskilt om försäljningsprogram	17
4.4 Sponsring	18
4.5 Otillbörligt gynnande av kommersiella intressen	18
4.6 Särskilt om sökbar text-TV	19
4.7 Vad är ett program?	19
4.8 Redovisning av programinnehåll	20
5 Referensband	21
6 Pliktleverans	23

7 Sanktioner	25
7.1 Särskild avgift	25
7.2 Förelägganden	25
8 Överklagande av beslut	27
9 Andra myndigheter	29
10 Upphovsrätt	31
11 Kontaktorganisationer	33
12 Om ni vill veta mer	35
13 Adresser	37
Radio- och TV-lagen (1996:844)	39

1 Allmänt om satellitsändningar

De första satelliterna var s.k. kommunikationssatelliter och användes främst för telegrafi och telefoni. När satelliternas kapacitet ökade började man även att överföra TV-bilder mellan nationella TV-bolag. Under 1980-talet blev satelliterna kraftfullare och därmed ökade antalet direktsändande satelliter, som avsåg att sända TV-program direkt till allmänheten.

Det finns tre olika slags TV-överföring som sker via satellit:

- satelliten förmedlar sändningar mellan två markstationer,
- satelliten förmedlar sändningar mellan en markstation och kabel-TV-nät, eller
- satelliten förmedlar sändningar mellan en markstation och enskilda abonnenter – direktsändande satellit (DBS).

I satelliten finns ett visst antal transpondrar inbyggda. Det är i transpondern som sändningen sker. Transpondrar kan konstrueras så att de har olika stor överföringskapacitet, eller bandbredd. Det är vanligt att det ryms en kanal per analog transponder. Vid digitala sändningar kan en transponder överföra 6-10 programkanaler. Vanligtvis innehåller en satellit mellan 20 och 40 transpondrar.

För att ta emot satellitkanaler krävs en parabolantenn. År 2001 hade ca 18 % av de svenska hushållen en parabolantenn.¹ Parabolantennen måste vridas i rätt vinkel för att kunna nås av satellitens signaler. Ju starkare signalerna från satelliten är, desto mindre parabolantenn behövs för mottagningen. Vid digitala sändningar krävs en digital-TV-box, kallad även dekoder, avkodare eller set top-box, som är avsedd för digital mottagning, för att TV-sändningen ska kunna ses.

1.1 Lagar och förordningar

Ramen för sändningsverksamhet över satellit anges i yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469) och dess följdlagstiftning. Yttrandefrihetsgrundlagen ger varje svensk medborgare och svensk juridisk person rätt att sända program över satellit. Den närmare regleringen av sändningsverksam-

heten finns i radio- och TV-lagen (1996:844). I radio- och TV-lagen finns föreskrifter för sändningar av ljudradio- och TV-program som är riktade till allmänheten och som är avsedda att tas emot med tekniska hjälpmedel.

Längst bak i denna skrift finns radio- och TV-lagen där de regler som rör sändningsverksamhet över satellit finns samlade. Den som närmare vill studera motiven till radio- och TV-lagen kan läsa propositionerna 1995/96:160 och 1997/98:184 samt konstitutionsutskottets betänkanden 1995/96:KU29, 1998/99:KU6 och 1998/99:KU13. Jämför även förarbetena till den tidigare satellitlagen prop. 1992/93:75 och 1992/93:KU12.

1. Mediestatistik 2001/2002, Radio- och TV-verket, 2002

2 Två myndigheter på radio- och TV-området

Den 1 juli 1994 inrättades två nya myndigheter på radio- och TV-området: Radio- och TV-verket samt Granskningsnämnden för radio och TV. De två myndigheterna ersatte Radionämnden, Kabelnämnden, Närradionämnden och Styrelsen för lokalradiotillstånd.

2.1 Radio- och TV-verket

Radio- och TV-verket arbetar med frågor om tillstånd att bedriva sändningsverksamhet. Verket ger tillstånd till lokal- och närradiosändningar och till tillfällig sändningsverksamhet. Verket förordnar också lokala kabelsändarföretag. Vad gäller tillstånd att sända digital marksänd TV och radio är verkets uppgift bl.a. att till regeringen lämna förslag om hur tillstånden ska fördelas. Verket utfärdar även föreskrifter om och utövar tillsyn beträffande TV-standarder.

Verket ska även följa utvecklingen inom medieområdet. Detta innebär att verket ska inhämta, sammanställa och publicera statistik samt annan relevant information beträffande ägande- och branschstruktur, teknik samt ekonomi inom medieområdet.

I september 1999 beslutade regeringen att verket årligen ska överända statistik som rör det audiovisuella området till EU. Verket ska även genomföra analyser av användarbehov och befintlig statistik inom det audiovisuella området.

Alla som bedriver sändningsverksamhet enligt radio- och TV-lagen samt ska registrera sig hos Radio- och TV-verket. De ska också ange vilken beteckning dessa använder för sina sändningar. Verket registrerar alltså dem som bedriver icke tillståndspliktig sändningsverksamhet, dvs. dem som sänder ursprungligt genom kabel eller som sänder program över satellit eller upplåter satellitkapacitet. Även radiotidningar registreras. Verket har också till uppgift att registrera utgivare för närradio-, lokalradio- och kabelsändningar samt utgivare för vissa databaser. Vidare hand-

lägger Radio- och TV-verket ärenden om avgifter för lokalradio och reklamfinansierad marksänd TV.

Från och med 1 januari 2003 har verket hand om utgivningsbevis för databaser som även gäller andra än massmedieföretag.

Radio- och TV-verket kan besluta om sanktioner om vissa regler för sändningsverksamhet inte följs.

Radio- och TV-verket är organiserat som ett enrådgighetsverk med en generaldirektör som chef. Generaldirektören tillsätts av regeringen och är högsta beslutande instans på verket. Radio- och TV-verket har för närvarande 16 anställda. Ett särskilt insynsråd, som består av tre ledamöter vilka är utsedda av regeringen, har till uppgift att säkerställa en fortlöpande insyn i verksamheten.

2.2 Granskningsnämnden för radio och TV

Granskningsnämnden för radio och TV är en statlig myndighet som granskar innehållet i radio- och TV-program som riktar sig till den svenska allmänheten. Granskningsnämndens uppgift är att övervaka att innehållet i redan sända program överensstämmer med de lagregler och tillståndsvillkor som finns på området.

Reglerna är delvis olika beroende på vilken typ av sändningar det handlar om. För t.ex. de företag som bedriver analoga rikstäckande mark-sändningar – för närvarande Sveriges Television, Sveriges Radio, Sveriges Utbildningsradio och TV4 – samt för de nya digitala markbundna kanalerna gäller, förutom radio- och TV-lagens bestämmelser, även de villkor som regeringen bestämt när företagen fick tillstånd till sina sändningar. När det gäller utländska satellitsändningar som riktar sig till svensk allmänhet, t.ex. TV3 och Kanal 5, vilka hör hemma i Storbritannien, ska Granskningsnämnden bedöma om sändningarna följer det TV-direktiv som antagits av EU:s medlemsländer. Nämnden har dock ingen jurisdiktion över programföretag med hemvist i utlandet utan kan endast rapportera sina iakttagelser till regeringen eller berörd utländsk myndighet.

De bestämmelser Granskningsnämnden bedömer svenska satellitsändningar utifrån återfinns alla i radio- och TV-lagen och handlar till största delen om *reklam* och *sponsring*.

Granskningsnämnden agerar i huvudsak efter anmälningar från allmänheten men tar även egna initiativ. Det senare gäller särskilt för sändningar i närradio, lokalradio, kabel- och satellit-TV, där anmälningarna är få.

Vem som helst kan anmäla ett program till Granskningsnämnden. Det enda som behöver framgå av en anmälan är vilket program som anmäls, i vilken kanal och vid vilken tidpunkt det sändes samt anmälarens namn och adress. Det bör även framgå vilka invändningar anmälaren har mot programmet. Granskningsnämnden prövar normalt inte en anmälan som kommit in till nämnden mer än sex månader efter att det anmälda programmet sändes.

Granskningsnämndens sammansättning. Granskningsnämnden för radio och TV består av två delar; dels myndighetens verkställande organ med direktören (som är chef för myndigheten och måste ha domarerfarenhet) och övriga tretton anställda handläggare och assistenter, dels själva nämnden. Nämnden består av en ordförande, ytterligare sex ordinarie ledamöter samt fem suppleanter varav en är vice ordförande. Ordföranden och vice ordföranden är jurister med höga domartjänster. Övriga ledamöter och suppleanter kommer från olika verksamhetsområden och har erfarenhet av bl.a. samhälls-, kultur- och mediefrågor. Nämnden utses, liksom direktören, av regeringen och sammanträder ca 18-20 gånger per år.

Granskningsnämndens beslut. Det finns tre olika slag av beslut:

- **friande:** programföretaget har inte handlat i strid med lag eller tillståndsvillkor.
- **kritiserande:** sändningarna brister i förhållande till någon bestämmelse men inte så allvarligt att det föreligger något brott mot aktuell programregel.
- **fällande:** programföretaget har brutit mot en eller flera av de tillämpliga bestämmelserna.

För de innehållsbestämmelser som finns för satellit-TV förekommer vanligtvis endast friande och fällande beslut.

Granskningsnämndens direktör får fatta beslut när det inte kan vara fråga om regelbrott från programföretagets sida (friande beslut) och då inga principiella frågor är under bedömning. Vid enklare fall av regelbrott, där en klar nämndpraxis finns, får beslut fattas av nämndens ordförande eller vice ordförande. Övriga granskningsärenden tas upp till bedömning vid sammanträde i nämnden.

3 Satellitsändningar

3.1 Registrering av sändningsverksamhet

Det krävs inget särskilt tillstånd från Radio- och TV-verket för att bedriva sändningar över satellit. Satellitprogramföretaget dvs. den som sätter samman och svarar för en hel programtjänst eller en del av en programtjänst ska under vissa förutsättningar (se radio- och TV-lagen 1 kap. 2 §) registrera sig hos Radio- och TV-verket. Detsamma gäller för satellitentreprenörer som för någon annans räkning bedriver sändningar av program över satellit eller upplåter satellitkapacitet i Sverige.

Radio- och TV-verket för ett register över alla dem som bedriver sändningsverksamhet enligt radio- och TV-lagen. Den som bedriver sändningsverksamhet över satellit eller upplåter satellitkapacitet ska anmäla sig för registrering hos verket. Följande uppgifter ska lämnas:

- namn, firma eller motsvarande
- ställföreträdare för juridisk person
- postadress och telefonnummer, och
- uppgift om den verksamhet som bedrivs.

Anmälan av sändningsverksamhet görs enklast på den blankett som kan beställas från verket. Den som inte anmäler sig för registrering kan dömas till böter.

3.2 Utgivare

Den som bedriver sändningsverksamhet ska utse en person som ansvarar för programverksamheten – en *utgivare*. Utgivaren är den *juridiskt ansvarige* för *yttrandefrihetsbrott* (t.ex. hets mot folkgrupp, förtal, förolämpning) som kan begås under sändning. Utgivaren ska ha befogenhet att bestämma över sändningarnas innehåll så att ingenting sänds ut mot hans vilja.

Utgivare ska inte anmälas till Radio- och TV-verket, utan programföretaget ska föra ett eget register över vem som är utgivare för programmet. Registret ska vara tillgängligt för allmänheten. Utgivaren får inte vara underårig, försatt i konkurs eller stå under förvaltarens skap enligt 11

kap. 7 § föräldralken. Utgivaren får utse en eller flera ställföreträdare. Dessa regler gäller dock inte program som sänds av andra än svenska programföretag och som inte är avsedda att tas emot i Sverige.

För efterlevnaden av de regler som beskrivs i den här skriften, t.ex. programregler svarar emellertid *inte* utgivaren. Ansvaret ligger hos den som faktiskt bedriver verksamheten, i regel ett satellitprogramföretag eller annan juridisk person. Det är alltså denna juridiska person, inte utgivaren, som ska se till att reglerna i radio- och TV-lagen följs och som kan drabbas av sanktioner om bestämmelserna överträds.

Normalt är det inte särskilt svårt att avgöra vilket företag som bedriver sändningsverksamheten. I vissa fall när flera företag delar på samma kanalutrymme kan det dock vara svårt att bedöma om det är fråga om en eller flera verksamheter. Av betydelse för bedömningen blir då på vilket sätt företagen presenterar sina program för tittarna och hur företagen är registrerade hos Radio- och TV-verket. En juridisk person företräds i regel av sin styrelse eller av en eller flera särskilt förordnade firmatecknare - alltså inte av sin utgivare. Inget hindrar att utgivaren även utses till firmatecknare.

Den som förordnar utgivare kan när det gäller direktsändningar besluta att var och en som framträder i programmet själv ska svara för eventuellt yttrandefrihetsbrott som han begår. Ett sådant beslut ska före sändningen meddelas de berörda och antecknas i ett register hos programföretaget.

3.3 Beteckning

Den som sänder måste använda en godkänd beteckning för sina sändningar. Det betyder att sändningarna måste ha en benämning – ett namn. Beteckningen ska anges minst en gång varje sändningstimme eller, om det inte är möjligt, mellan programmen. I sökbar text-TV ska beteckningen anges löpande i bild. Beteckningen måste ha särskiljningsförmåga, så att den vanlige tittaren kan identifiera den som sänder.

Det är Radio- och TV-verket som godkänner och registrerar beteckningen. En anmälan av beteckning görs enklast på samma blankett som

anmälan om sändningsverksamhet görs på. Tilläggas kan att även om en beteckning godkänts av Radio- och TV-verket, innebär det i sig inte något skydd mot en talan enligt varumärkes- eller firمالagstiftningen.

3.4 Avannonsering

Förutom att en beteckning ska anges varje sändningstimme eller mellan programmen, ska varje sändning av ett program avslutas med en *avannonsering*. Avannonseringen ska innehålla en uppgift om vem som har utsett utgivaren. Har en *ställföreträdare* ansvarat för programmet ska dennes namn nämnas vid avannonseringen. Sägs inget i programmet om vem som är utgivare, är den ordinarie utgivaren alltid yttrandefrihetsrättsligt ansvarig för sändningen.

3.5 Tekniska villkor

I satelliten finns ett visst antal transpondrar inbyggda. Det är i transpondern som sändningen sker. Transpondrar kan konstrueras så att de har olika stor överföringskapacitet, eller bandbredd. Det är vanligt att det ryms en kanal per analog transponder. Vid digitala sändningar kan en transponder överföra 6-10 programkanaler. Det är vanligt att en satellit innehåller mellan 20 och 40 transpondrar.

Vid satellitsändningar är frekvenstilldelning, position, geografiskt sändningsområde och polarisation av stor vikt. Med position menas i vilken position satelliten ska ligga. Polarisation innebär att sändningar kan vridas, polariseras, så att två sändningar kan ske på samma frekvens.

Frekvenser, liksom positioner, tilldelas i enlighet med internationella överenskommelser. Det kan ligga flera satelliter på samma position, men sändningarna måste då i de flesta fall ske på olika frekvenser. Det är dock möjligt att sända på samma frekvens om utsändningarna sker till helt skilda områden, som ligger långt ifrån varandra geografiskt.

Post- och telestyrelsen beslutar om de tekniska förutsättningarna under vilka sändningar kan bedrivas, dvs. om tillstånd att använda radiosändare samt om sändarens placering, frekvens, effekt och antennhöjd.

Den som vill hyra transponderplats kan ta kontakt med en satellit-entreprenör. I Radio- och TV-verkets register finns satellitentreprenörer registrerade.

3.6 Standarder

Standardisering av utsändningssystem för TV-sändningar, dvs. de tekniska specifikationer som slår fast hur sändningarna ska utformas, är viktig ur flera perspektiv. Standardisering förenklar för konsumenterna och är en förutsättning för stor serietillverkning av t.ex. TV-mottagare, vilket i sin tur leder till lägre priser. Frekvensutrymmet utnyttjas också mest effektivt om en enhetlig standard används för de digitala sändningarna. Fastställda standarder underlättar utvecklingen av interaktiva tjänster i digital-TV.

I lagen (1998:31) om standarder för sändning av TV-signaler finns bl.a. bestämmelser om TV-tjänster som sänds i bredbandsformat, har hög upplösning eller använder digitala sändningssystem. I lagen ges också ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att det vid sändning av TV-program till allmänheten ska användas vissa sändningsstandarder.

I förordningen om standarder för sändning av TV-signaler har Radio- och TV-verket givits möjlighet att meddela föreskrifter avseende bland annat sändning av digitala TV-signaler. I november 1998 meddelade verket sådana föreskrifter som finns samlade i Radio- och TV-verkets författningssamling, RTVFS. Nya föreskrifter utfärdades i juni 2002. Innehåll och numrering beskrivs nedan:

- RTVFS • 1998:1 Användning av vissa sändningsstandarder för sändning av TV-signaler
- 1998:2 Viss utrustning för TV-mottagare
- 1998:3 Utrustning för villkorad tillgång till digitala TV-tjänster
- 2002:1 System för villkorad tillgång till digitala TV-tjänster

Det viktigaste branschorganet för digital-TV-teknik är DVB (Digital Video Broadcasting), där bl.a. Radio- och TV-verket är medlem. DVB utarbetar förslag till standarder som sedan antas av standardiseringsorganisationer. DVB arbetar med såväl satellit-, mark- och kabelsänd digital-TV som allt från standarder på själva signalerna till mjukvara i digital-TV-boxarna och har utarbetat en standard för digitala satellitsändningar (DVB-S).

NorDig är ett nordiskt samarbetsprojekt som startade i november 1997. Med utgångspunkt i de standarder som är satta av DVB arbetar organisationen för att ta fram en teknisk kravspecifikation för mottagarutrustning för digital-TV.

4 Programregler

(Texten är sammanställd av Granskningsnämnden för radio och TV)

Nedan följer ett urval av de programregler som gäller för satellit-TV-sändningar. Dessa regler återfinns i radio- och TV-lagen.

4.1 Sändningsinnehåll

Demokrati. För TV-sändningar (och vissa radiosändningar) gäller, enligt radio- och TV-lagen, den så kallade demokratibestämmelsen. Enligt den ska programverksamheten som helhet präglas av det demokratiska statskicketets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

Beriktigande. Enligt radio- och TV-lagen ska *felaktiga sakuppgifter* i satellitsändningar *beriktigas* när det är befogat.

Våld och pornografi. Program med ingående våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder ska antingen *föregås av en varning i ljud eller innehålla en varning som anges löpande i bild under hela sändningstiden*. Sådana program får inte sändas under sådan tid och på sådant sätt (dvs. okodade) att det finns en betydande risk att barn kan se programmen, om det inte av särskilda skäl ändå är försvarligt. T.ex. kan ett våldsinslag som är en del av nyhetsbevakningen vara försvarligt att sända även om ett liknande inslag i en actionfilm som sänds vid samma tidpunkt inte behöver vara det.

Bestämmelsen om varningssignaler vid program med våld och pornografi övervakas av Granskningsnämnden medan det är Justitiekanslern (JK) som övervakar bestämmelsen om otillåtna vålds- och pornografiinslag (se även under rubriken *Andra myndigheter*).

Sändningarnas beteckning. Den som sänder program ska använda en beteckning för sina sändningar som Radio- och TV-verket godkänt. Beteckningen ska anges minst *en gång varje sändningstimme*, eller om detta inte är möjligt mellan programmen. I sökbar text-TV ska beteckningen anges löpande (se även under rubrikerna *Beteckning* och *Särskilt om sökbar text-TV*).

Europeiska program. Den som sänder TV-program över satellit ska, om det inte finns särskilda skäl mot det, se till att mer än hälften av den årliga sändningstiden upptas av program av europeiskt ursprung. Dessutom ska minst tio procent av den årliga sändningstiden eller programbudgeten avse program av europeiskt ursprung som framställts av självständiga producenter.

4.2 Annonser och reklam

Annonssignatur. Reklam och sådana sändningar som inte är reklam, men sänds på uppdrag av någon annan, t.ex. så kallade åsiktsannonser och informationsmeddelanden, kallas i lagen annonser. Annonserna ska tydligt skiljas från det övriga programmaterialet genom en *särskild signatur* som består av både ljud och bild. Den ska finnas både *före och efter annons-sändningen* och Granskningsnämnden har i sina avgöranden lagt särskild vikt vid att försigturen är mycket tydlig och förmedlar budskapet "nu sänds annonser".

Annonsernas placering. Annonserna ska placeras *mellan programmen* men får under vissa förutsättningar bryta dem, t.ex. om de placeras i pausen i en fotbollsmatch. *Barnprogram får inte föregås eller följas av reklam.*

Annonsmängd. Mängden annonser som får sändas är begränsad. Under en timme mellan hela klockslag får det sändas *högst åtta minuter annonser*. I TV-sändning får dock denna tid, dels under sändningstiden mellan klockan 19.00 och 24.00 och dels i rena undantagsfall, utsträckas till *tio minuter*. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag får annonser sändas under högst tio procent av den sändningstiden. Även under ett *helt dygn* är den totala mängden annonser begränsad till *högst tio procent* av sändningstiden.

När det gäller de rena undantagsfallen som nämns ovan kan, i sällsynta fall, programtablån motivera att annonser sänds under maximalt tio minuter även under andra tider än mellan 19.00 och 24.00. Granskningsnämnden har t.ex. godtagit att annonser sänts under mer än åtta minuter när hela den föregående timmen bestått av barnprogram som ju inte får föregås eller följas av annonser.

Den sammanlagda tiden för en annonssändning får inte understiga en minut. Det enskilda reklaminslaget kan dock vara kortare och inget hindrar att annonssändningen fylls ut med t.ex. reklam för den egna programverksamheten (trailrar). Bakgrunden till bestämmelsen är dels att en mycket kort annonstid kan medföra svårigheter för tittaren att uppfatta att det som sänds är reklam, dels att det är önskvärt att antalet reklamavbrott begränsas eftersom varje avbrott torde vara ett störande inslag för tittarna.

Annonsinnehåll. *Nyhetsuppläsare* eller andra personer som spelar en framträdande roll i program som huvudsakligen handlar om nyheter eller nyhetskommentarer, får *inte uppträda i annonserna*. Syftet är att undvika att reklaminslag förväxlas med nyhetsinslag.

Reklam riktad till barn får inte förekomma. Inte heller får personer eller figurer som spelar en framträdande roll i barnprogram förekomma i annonserna.

Reklam för alkoholdrycker, tobaksvaror, receptbelagda läkemedel eller receptbelagd medicinsk behandling får inte sändas.

Bestämmelserna i ovanstående tre stycken övervakas av Konsumentombudsmannen (se vidare under rubriken *Andra myndigheter*).

Undantag. Bestämmelserna om reklam gäller inte den reklam som den sändande gör för sin egen programverksamhet (trailrar) och sådana inslag behöver därför inte sändas under annonstid (sänds trailrarna under annonstid räknas de dock in i den totala annonsmängden).

4.3 Särskilt om försäljningsprogram

För s.k. försäljningsprogram gäller en specialregel. En programtjänst (dvs. det samlade utbud av program som sänds under en gemensam beteckning) som uteslutande består av sådana program där publiken erbjuds att beställa varor eller tjänster (försäljningsprogram) får sändas trots begränsningen av annonsmängden ovan.

Även försäljningskanaler ska använda en beteckning för sina sändningar som godkänts av Radio- och TV-verket. Beteckningen ska anges en gång varje sändningstimme och dessutom när sändningarna börjar

och slutar. Den särskilda annonssignaturen skall alltid anges löpande, men behöver endast anges i bild.

4.4 Sponsring

Ett program är sponsrat om det helt eller delvis har bekostats av någon annan än den som bedriver en sändningsverksamhet eller är annan programproducent. Sponsringsmeddelanden är visserligen att anse som reklam men behöver inte omges av den särskilda signaturen för annonser.

Sponsringsmeddelande. Om ett program är sponsrat ska den sändande, *på lämpligt sätt, före och/eller efter programmet* upplysa publiken om vem sponsorn är.

Enligt Granskningsnämndens praxis är det tillåtet att i stället för sponsorns namn ange namnet på sponsorns produkt. Det är också tillåtet att använda sponsorns logotyp i sponsringsmeddelandet, förutsatt att den *inte* innehåller några *andra upplysningar än sponsorns eller produktens namn*. Granskningsnämnden har nämligen ansett att ett sponsringsmeddelande som t.ex. innehåller en slogan eller sponsorns telefonnummer är otillåtet. Det saknar då betydelse om sponsorn låtit inregistrera t.ex. en slogan i sitt varumärke.

Sponsringsförbud. *Nyheter och nyhetskommentarer får inte sponsras.* Den som har som sin huvudsakliga verksamhet att tillverka alkoholdrycker eller tobaksprodukter kan *inte* vara sponsor.

För mer information om sponsring, se *Vad är ett program?*

4.5 Otillbörligt gynnande av kommersiella intressen

Reklam och andra annonser ska som nämnts skiljas från det övriga programinnehållet genom den särskilda annonssignaturen. I det vanliga programmaterialet får det inte förekomma reklammeddelanden eller annan marknadsföring. I lagen sägs att *”program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen”*.

Informations-/underhållningsintresse. Det är alltså otillåtet att gynna kommersiella intressen när det sker på ett *otillbörligt* sätt. För att ett

gynnande inte ska vara otillbörligt kan man, något förenklat, säga att den nytta som ett företag har av att nämnas i sändningen ska motsvaras av ett *tydligt informations- eller underhållningsintresse* hos publiken. Ju mindre informations- eller underhållningsintresse som föreligger i ett visst fall, desto mindre är också det gynnande – dvs. den grad av fokusering på ett varumärke eller företagsnamn – som kan tillåtas. Omvänt gäller att en högre grad av fokusering, och därmed gynnande, kan accepteras om informations- eller underhållningsintresset är betydande. Att tittarna ibland tycker att reklamslag är informativa betyder självklart inte att kravet på ett informationsintresse är uppfyllt. Det har inte heller någon betydelse för underhållningsintresset om programmet är populärt och har många tittare. Det är gynnandet, omnämmandet av företaget, som ska vara motiverat.

Kommersiellt intresse. Ett kommersiellt intresse föreligger enligt Granskningsnämndens praxis om den aktuella varan eller tjänsten tillhandahålls av någon som yrkesmässigt, i vinstsyfte eller ej, bedriver verksamhet av ekonomisk art.

4.6 Särskilt om sökbar text-tv

I sökbar text-TV ska sändningens beteckning, den särskilda annonssignaturen och sponsringsmeddelanden anges *löpande*, dvs. hela tiden. Annonssignaturen behöver, till skillnad från vad som gäller för andra TV-sändningar, endast anges i bild.

4.7 Vad är ett program?

Vissa regler anknyter till begreppet “program”, vilket dock inte definieras i lagen. Med program avses helt enkelt innehållet i sändningarna. Men det säger inget om hur man skiljer ett program från ett annat, vilket har betydelse t.ex. för placeringen av sponsringsmeddelanden. Vid bedömningen av om en sändning utgör ett särskilt program har Granskningsnämnden beaktat omständigheter som *presentationen*, om sändningen har *särskilt namn*, *egen vinjett*, *särskild programledare*, *särskilt tema*, en för publiken i förväg *känd sändningstid* och *programmets längd*. Nämnden har t.ex. ansett att det inte är möjligt att placera sponsringsmeddelanden i anslut-

ning till korta vädersändningar som utgörs av enbart en väderkarta med tillhörande speakerröst. Det är inte heller möjligt att i en trailer för ett kommande program lämna upplysningar om vem som sponsrar det kommande programmet, såvida trailern inte sänds under annonstid.

Frågor om programregler besvaras av:

Granskningsnämnden för radio och TV

Box 244, 136 23 Haninge

Telefon: 08-606 79 70, Fax: 08-741 05 88

E-post: grn@grn.se

4.8 Redovisning av programinnehåll

Alla som sänder TV-program över satellit ska årligen till Radio- och TV-verket redovisa hur stor andel av den årliga sändningstiden som upptas av program av europeiskt ursprung. Vidare ska uppgifter om hur stor andel av den årliga sändningstiden eller programbudgeten som avser program av europeiskt ursprung som har framställts av självständiga producenter redovisas. En så stor andel som möjligt bör utgöras av program som färdigställs under de närmast föregående fem åren.

5 Referensband

Den som bedriver sändningsverksamhet är skyldig att spela in varje program och bevara dessa inspelningar i minst sex månader från sändningen. Detta framgår av 5 kap. 3 § lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden. Den som sänder har skyldighet att utan kostnad lämna en kopia av dessa inspelningar till Granskningsnämnden, Radio- och TV-verket och Konsumentombudsmannen. Även Justitiekanslern kan begära in kopior av referensband.

6 Pliktleverans

För att säkerställa framtida forskning kring radio- och TV-sändningar finns, enligt lagen (1993:1392) om pliktexemplar av dokument, en skyldighet för den som sänder att lämna en kopia av inspelningar av sända program. Sådana pliktexemplar ska *på begäran* lämnas till Statens ljud- och bildarkiv.

7 Sanktioner

Om den som sänder bryter mot reglerna i radio- och TV-lagen, kan överträdelsen leda till någon form av sanktion, t.ex. särskild avgift eller föreläggande. Sanktionerna varierar beroende på vilken bestämmelse som överträtts.

7.1 Särskild avgift

Den som i sin sändningsverksamhet bryter mot vissa annons- och sponsringsbestämmelser, inklusive bestämmelsen om förbud mot att otillbörligt gynna kommersiella intressen, kan åläggas att betala en särskild avgift. Den särskilda avgiften fastställs till lägst 5 000 kronor och högst 5 miljoner kronor; den bör dock inte vara högre än 10 procent av den sändandes årsomsättning.

Beslut om avgiften fattas av Länsrätten i Stockholms län efter ansökan från Granskningsnämnden för radio och TV.

Radio- och TV-verket ansvarar för hanteringen av inbetalning och eventuell indrivning av den särskilda avgiften.

7.2 Förelägganden

I ärenden som inte gäller reklam får Granskningsnämnden förelägga den som bedriver sändningsverksamhet, och som bryter mot en bestämmelse, att i fortsättningen följa den.

Granskningsnämnden för radio och TV får förelägga den sändande att följa bestämmelsen om beteckningar.

Dessutom kan Granskningsnämnden, Radio- och TV-verket och Konsumentombudsmannen förelägga den sändande att lämna myndigheterna inspelning av referensband.

Föreläggandena får förenas med vite. Med ett vitesföreläggande menas här att myndigheten ålägger den som sänder att följa en viss bestämmelse. Om man fortsättningsvis inte följer bestämmelsen, kan man bli tvungen att betala ett på förhand fastställt belopp – ett vite. Vitesföre-

läggandet ger myndigheten möjlighet att vid en ny överträdelse vända sig till Länsrätten i Stockholms län och begära att vitet döms ut.

8 Överklagande av beslut

Granskningsnämndens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, dvs. Länsrätten i Stockholms län, om de förenats med vite. Beslut som gäller skyldigheten att lämna referensband kan dock inte överklagas.

Radio- och TV-verkets beslut om beteckningar får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, dvs. Länsrätten i Stockholms län.

Länsrättens beslut kan i sin tur överklagas till Kammarrätten i Stockholm. Prövningstillstånd krävs för att kammarrätten ska pröva länsrättens beslut. Överklagande av länsrättens beslut om särskild avgift kräver dock inget prövningstillstånd.

9 Andra myndigheter

Efterlevnaden av de flesta av programreglerna i radio- och TV-lagen övervakas av Granskningsnämnden för radio och TV. I vissa fall är det emellertid Justitiekanslern (JK) eller Konsumentombudsmannen (KO) som kontrollerar efterlevnaden av reglerna.

Till exempel faller bestämmelsen om otillåtna vålds- och pornografiinslag under JK:s ansvar. Om JK finner att någon vid upprepade tillfällen bryter mot bestämmelsen, får JK förelägga denne att inte göra det igen. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Konsumentombudsmannen övervakar efterlevnaden av bestämmelserna om barnreklam, att nyhetsuppläsare m.fl. inte får uppträda i annonser samt förbuden mot reklam för alkohol, tobak och receptbelagda läkemedel. KO tillämpar vid sin övervakning marknadsföringslagen. Enligt denna kan en annonsör eller ett programföretag åläggas en *marknadsstörringsavgift* under förutsättningar som liknar dem för den särskilda avgiften.

10 Upphovsrätt

Den som sänder program över satellit måste träffa avtal med olika rättighetshavare om tillstånd och om ersättning för upphovsrätt.

För att få använda upphovsrättsligt skyddat material i sändningar krävs, vid varje enskilt tillfälle, tillstånd från rättighetshavarna.

Copyswede som är de svenska upphovsmännens och utövande konstnärernas paraplyorganisation vad gäller kabel- och satellit-TV, videogram och andra moderna media, kan genom samarbete med radio- och TV-företag och producentorganisationer för närvarande sluta avtal för ett antal nordiska, tyska och italienska kanaler.

Den som vill använda upphovsrättsligt skyddat material måste kontakta STIM (Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå), som arbetar för att tillvarata kompositörers, textförfattares och musikförlags ekonomiska rättigheter.

SAMI (Svenska Artisters och Musikers Intresseorganisation) samarbetar med IFPI (International Federation of the Phonographic Industry) för att tillvarata fonogramproducenters respektive musikers och artisters rättigheter beträffande inspelad musik.

ALIS (Administration av litterära rättigheter i Sverige) kan ge information om upphovsrätt vad gäller text, dikt och prosa.

I vissa fall kan information ges av Sveriges Författarförbund.

11 Kontaktorganisationer

CANT (Centrala Antennföreningen) är en förening för samverkan mellan leverantörer av centralantennor och material för kabel- och satellit-TV. CANT utbildar och auktoriserar kabel-TV-installatörer. CANT arbetar även med standardiseringsfrågor. Inom CANT finns en hemparabolsektion som svarar för informationen till landets återförsäljare och installatörer och som fortlöpande samråder med satellit- och programbolag.

EIO (Elektriska Installatörsorganisationen) är en intresseorganisation för landets tele- och elentreprenörer.

DigitalForum är en branschorganisation som har till uppgift att ge saklig och neutral information om digital-TV till allmänheten. DigitalForum består av 12 företag och organisationer som arbetar med olika områden anknutna till digital TV-teknik.

Telenor Vision AB är representant för ett flertal satellitprogramföretag i Sverige.

12 Om du vill veta mer

Från Radio- och TV-verket eller Granskningsnämnden för radio och TV kan ni även beställa:

- Att sända närradio
- Att sända lokalradio
- Att sända marksänd digital TV
- Att sända program i kabel
- Att sända radio och TV med tillfälligt tillstånd
- utdrag ur yttrandefrihetsgrundlagen (1991:1469)
- utdrag ur lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden

Från Radio- och TV-verket kan ni dessutom beställa:

- Radio- och TV-verkets Nyhetsbrev *Radio- och TV-nytt*
- Medieutveckling 2002
- Mediestatistik 2001/2002
- En guide till digital TV
- En guide till TV-standarder 2002
- A guide to digital television
- Developments in the media field 2002
- förordningen (1994:729) med instruktion för Radio- och TV-verket
- Information om digital ljudradio
- Information om utgivare för databaser
- Bakgrundsmaterial och redovisning av lokal-TV hearingen 2002
- Närradion -igår, idag och imorgon 2002
- Utgivningsbevis för webbsidor m.m. 2002

Information och blanketter finns också på verkets webbplats www.rtvv.se

Från Granskningsnämnden för radio och TV kan ni beställa:

- *granskat och klart* nämndens periodiska skrift
- Information om Granskningsnämnden för radio och TV
- temaskrifter om programregler
- förordningen (1994:728) med instruktion för Granskningsnämnden för radio och TV

13 Adresser

ALIS, Gamla Brogatan 23 D, 111 20 Stockholm, Telefon: 08-411 98 10
Webbplats: www.alis.org

CANT, Box 22307, 104 22 Stockholm, Telefon: 08-508 938 00
Webbplats: www.cant.se

Copyswede, Skeppargatan 26, 114 52 Stockholm
Telefon: 08-545 667 00, Webbplats: www.copyswede.se

DigitalForum, Webbplats: www.digitalforum.nu

EIO, Box 17537, 118 91 Stockholm, Telefon: 08-762 75 00
Webbplats: www.eio.se

Granskningsnämnden för radio och TV, Box 244, 136 23 Haninge
Telefon: 08-606 79 70, Webbplats: www.grn.se

IFPI, Box 1429, 111 84 Stockholm, Telefon: 08-735 97 50
Webbplats: www.ifpi.se

Justitiekanslern, Box 2308, 103 17 Stockholm, Telefon: 08-405 10 00

Konsumentombudsmannen, 118 87 Stockholm, Telefon: 08-429 05 00
Webbplats: www.konsumentverket.se

Post- och telestyrelsen, Box 5398, 102 49 Stockholm
Telefon: 08-678 55 00, Webbplats: www.pts.se

Radio- och TV-verket, Box 123, 136 22 Haninge, Telefon: 08-606 90 80
Webbplats: www.rtvv.se

SAMI, Döbelnsgatan 3, 111 40 Stockholm, Telefon: 08-453 34 00
Webbplats: www.sami.se

STIM, Box 27327, 102 54 Stockholm, Telefon: 08-783 88 00
Webbplats: www.stim.se

Statens ljud- och bildarkiv, Box 24124, 104 51 Stockholm
Telefon 08-783 37 00, Webbplats: www.ljudochbildarkivet.se

Sveriges Författarförbund, Box 3157, 103 63 Stockholm
Telefon: 08-545 132 00, Webbplats: www.forfattarforbundet.se

Telenor Vision AB, Box 469, 651 10 Karlstad, Telefon: 054-14 08 00
Webbplats: www.vision.telenor.se

Radio- och TV-lagen (1996:844)

Ändring införd: t.o.m. SFS 2002:1096

Detta dokument är sammanställt av Radio- och TV-verket. Den officiella versionen är den tryckta utgåvan av SFS. Verket ansvarar ej för fel-skrivningar. Kontrollera därför texten mot den tryckta versionen.

1 kap. Lagens tillämpningsområde

1 § I denna lag finns föreskrifter om sändningar av ljudradio- och TV-program som är riktade till allmänheten och avsedda att tas emot med tekniska hjälpmedel.

En sändning anses riktad till allmänheten endast om den samtidigt och utan särskild begäran är tillgänglig för vem som helst som vill ta emot den.

2 § Lagen gäller för sändningar av TV-program, om sändningen kan tas emot i någon stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) och den som bedriver sändningsverksamheten

1. är etablerad i Sverige enligt definitionen i artikel 2.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television,
2. varken uppfyller kriteriet under 1 eller är etablerad i någon annan EES-stat, men använder sig av en frekvens som har upplåtits här i landet,
3. varken uppfyller något av kriterierna under 1 och 2 eller använder sig av en frekvens som har upplåtits av någon annan EES-stat, men använder sig av en satellitkapacitet som tillhör Sverige,
4. varken uppfyller något av kriterierna under 1, 2 och 3 eller använder sig av en satellitkapacitet som tillhör någon annan EES-stat, men använder sig av en satellitupplänk belägen i Sverige, eller
5. varken uppfyller något av kriterierna under 1, 2, 3 och 4 eller använder sig av en satellitupplänk belägen i någon annan EES-stat, men är etablerad i Sverige enligt artikel 52 och följande i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Den som, efter att ha varit etablerad i Sverige, etablerar sig i en annan EES-stat i syfte att kringgå svensk lagstiftning när verksamheten huvudsakligen riktar sig till Sverige skall vid tillämpningen av denna lag anses etablerad i Sverige. Lag (1998:1713).

3 § Lagen gäller för sändningar genom tråd endast om sändningen når fler än 100 bostäder. Vad som föreskrivs i 8 kap. 1 § första stycket om kabeloperatörers skyldigheter gäller dock för sändningar som når fler än tio bostäder.

Inga andra bestämmelser i yttrandefrihetsgrundlagen än 1 kap. 2 och 3 §§ gäller för sändningar genom tråd som når 100 bostäder eller färre. Lag (1998:1713).

- 4 § Lagen gäller för sådana sändningar av ljudradioprogram över satellit som kan tas emot i Sverige, om den som bedriver sändningsverksamheten har sitt hemvist i Sverige eller sändningen till satellit sker från en sändare här i landet. Lag (1998:1713).
- 5 § Andra föreskrifter än 3 kap. 3 § första stycket 1 avseende villkor om förbud att sända reklam och 7 kap. 11 § om förbud att sända reklam gäller inte för ljud i TV-sändning, om ljudet helt stämmer överens med en ljudradiosändning som sker med stöd av tillstånd enligt denna lag eller för vilken den sändande låtit registrera sig. Lag (2001:272).
- 6 § I lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område finns bestämmelser om avgifter för tillstånd att sända TV-program i hela landet och för tillstånd att sända lokalradio. Lag (2001:272).

2 kap. Tillstånd och registrering

- 1 § För att sända ljudradio- eller TV-program med hjälp av radiovågor på frekvens under 3 gigahertz krävs tillstånd enligt denna lag.

Tillstånd krävs inte för sändningar av sökbar text-TV som sker från radiosändare som används för andra sändningar med stöd av tillstånd enligt denna lag. Tillstånd krävs inte heller för sändningar som är särskilt anpassade för syn- eller hörselskadade och som äger rum under högst fyra timmar om dygnet från en sådan radiosändare.

Föreskrifter om tillstånd att inneha eller använda radiosändare finns i lagen (1993:599) om radiokommunikation. Lag (2001:272).

- 2 § Tillstånd att sända TV-program och tillstånd att till hela landet eller till utlandet sända ljudradioprogram meddelas av regeringen. Regeringen meddelar också tillstånd att bedriva lokala digitala ljudradiosändningar.

Tillstånd att sända närradio enligt 4 kap. meddelas av Radio- och TV-verket.

Tillstånd att sända lokalradio enligt 5 kap. meddelas av Radio- och TV-verket.

Radio- och TV-verket får vidare meddela tillstånd att under enbegränsad tid om högst två veckor sända TV-program eller ljudradioprogram som inte är närradio eller lokalradio. Verket får förena ett sådant tillstånd med villkor enligt 3 kap. 1-3 §§ samt besluta att föreskrifterna i 6 och 7 kap. inte skall tillämpas på sändningar som sker med stöd av ett sådant tillstånd.

Om det finns särskilda skäl får regeringen meddela tillstånd att sända ljudradio-program i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller lokalradio. Lag (2001:272).

- 3 § Den som bedriver en sändningsverksamhet för vilken det inte behövs tillstånd och den som för någon annans räkning bedriver sändningsverksamhet över satellit eller upplåter satellitkapacitet (satellitentreprenör) skall anmäla sig för registrering hos Radio- och TV-verket.

I anmälan skall anges

1. namn, firma eller motsvarande,
2. ställföreträdare för juridisk person,
3. postadress och telefonnummer, och
4. uppgift om den verksamhet som bedrivs.

4 § Radio- och TV-verket skall upprätta ett register avseende dem som har tillstånd som avses i 2 § eller har anmält sig enligt 3 §. Registret får föras med hjälp av automatisk databehandling. Det får endast innehålla sådana uppgifter som avses i 3 § andra stycket, 6 kap. 9 § och 9 kap. 4-7 §§. Lag (2001:272).

3 kap. Sändningar med tillstånd av regeringen

1 § Sändningstillstånd som meddelas av regeringen får förenas med villkor som innebär att sändningsrätten skall utövas opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet skall råda i ljudradion och televisionen.

Ett sändningstillstånd får därutöver förenas med villkor somanges i 2-4 §§. Lag (2001:272).

2 § Villkor för sändningstillstånd får även avse skyldighet att

1. sända program till hela landet eller till en viss del av landet,
2. sända under en viss minsta tid,
3. samtidigt sända ett visst minsta antal program i varje område,
4. bereda utrymme för sändningar som är särskilt anpassade för syn- eller hörsel-skadade enligt 2 kap. 1 § andra stycket,
5. utforma sändningar på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för funktionshindrade,
6. bereda utrymme för sändningar som sker med stöd av tillstånd av regeringen,
7. använda en viss sändningsteknik samt samverka med andra tillståndshavare i tekniska frågor,
8. använda vissa radiosändare,
9. ta hänsyn till ljudradions och televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen,
10. iaktta bestämmelsen i 6 kap. 3 § första stycket om beriktigande även i fråga om ljudradion,
11. sända genmälen,
12. i programverksamheten respektera den enskildes privatliv,
13. sända ett mångsidigt programutbud,
14. regionalt sända och producera program,
15. kostnadsfritt sända meddelanden som är av vikt för allmänheten om en myndighet begär det,

16. till Granskningsnämnden för radio och TV lämna uppgifter som är nödvändiga för nämndens bedömning om sända program stämmer överens med de villkor som har meddelats enligt denna lag,
 17. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de inte endast kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet, och
 18. utarbeta en beredskapsplan för verksamheten under höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred samt lämna planen till regeringen och till den myndighet som regeringen bestämmer. Lag (1998:1713).
- 3 § Villkor för sändningstillstånd får också avse förbud mot att sända
1. reklam eller andra annonser, och
 2. även andra sponsrade program än sådana som anges i 7 kap. 8 § andra stycket, 9 § och 10 § andra stycket.
- Ett sändningstillstånd får även förenas med villkor om förbud mot att diskriminera annonsörer. Lag (1998:1713).
- 4 § Villkor för sändningstillstånd får innebära att ägarförhållandena och inflytandet i ett företag som erhåller tillståndet inte får förändras mer än i begränsad omfattning. Lag (1998:1713).
- 5 § Ett tillstånd som meddelas av regeringen får innebära rätt att endast vidareända program som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av någon annan. I ett sådant beslut får föreskrivas att bestämmelserna i 6 och 7 kap. inte skall tillämpas på sändningar som sker med stöd av tillståndet.
- 6 § Ett tillstånd som meddelats av regeringen innebär rätt att samtidigt sända det antal program i varje område under den del av dygnet som anges i tillståndet.
- 7 § Ett tillstånd som meddelats av regeringen gäller för viss tid. Ett tillstånd som har meddelats för en tid av minst fyra år förlängs på oförändrade villkor med ytterligare fyra år, om tillståndshavaren önskar det och regeringen inte senast två år före tillståndstidens utgång meddelat att tillståndet inte kommer att förlängas eller att regeringen önskar förändra villkoren.
- 8 § Innan regeringen meddelar beslut om tillstånd skall den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som regeringen avser att förena med tillståndet. Beslut om sändningstillstånd får endast innehålla villkor som den sökande godtagit.

4 kap. Närradio

- 1 § Med närradio avses lokala ljudradiosändningar för föreningslivet.
- 2 § Om en sammanslutning som kan få tillstånd enligt 4 § så önskar och det är tekniskt möjligt, skall det finnas en möjlighet att sända närradioprogram i en kommun. Om det finns särskilda skäl får det samtidigt sändas mer än ett närradioprogram i kommunen.

Sändningsområden för närradio skall omfatta högst en kommun. Utanför storstadsområdena bör det eftersträvas att sändningarna kan tas emot i hela kommunen. Radio- och TV-verket får om det finns synnerliga skäl besluta om större sändningsområden än en kommun. Lag (1998:311).

3 § Radio- och TV-verket bestämmer vilka som får sända närradio.

Tillstånd att sända närradio gäller för viss tid.

Om tillståndshavarna inte kan enas om fördelningen av sändningstid, bestämmer Radio- och TV-verket sändningstiderna. Detsamma gäller om en tillståndshavare begär att verket skall fastställa sändningsschemat i sin helhet. Den tillståndshavare som bedöms ha störst intresse av att sända vid en viss tidpunkt skall ges förtur. Radio- och TV-verkets beslut om sändningstid gäller tills nytt beslut fattas av verket eller en tillståndshavare eller närradioförening skriftligen underrättar verket om att tillståndshavarna enats om annan sändningstid. Lag (1998:311).

4 § Ett tillstånd att sända närradio kan ges endast till följande juridiska personer:

1. Lokala ideella föreningar som har bildats för att sända program i närradion eller som bedriver annan verksamhet inom sändningsområdet.
2. Församlingar och kyrkliga samfundigheter inom Svenska kyrkan.
3. Obligatoriska sammanslutningar av studerande vid universitet och högskolor.
4. Sammanslutningar av flera tillståndshavare i ett sändningsområde för gemensamma närradio ändamål (närradioföreningar). Lag (1998:311).

5 § Tillstånd att sända närradio får ges först efter det att sammanslutningen har anmält vem som har utsetts till utgivare enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

6 § Ett tillstånd att sända närradio får inte ges till någon som har tillstånd att sända lokalradio eller digital ljudradio.

Sändningstillståndet gäller inte om tillståndshavaren får tillstånd att sända lokalradio eller digital ljudradio. Tillståndet att sända närradio upphör då från och med den dag sändningar får ske med stöd av tillståndet att sända lokalradio eller digital ljudradio.

7 § Radio- och TV-verket får besluta att en sändningstid inte får utnyttjas av någon annan under en tid av högst tre månader, om en innehavare av tillstånd att sända närradio mot vilken det har riktats ett föreläggande vid vite enligt denna lag, avstår sändningstid eller avsäger sig sitt sändningstillstånd.

En sändare för närradio får inte användas för andra sändningar för vilka det krävs tillstånd enligt denna lag.

5 kap. Lokalradio

- 1 § Med lokalradio avses andra tillståndspliktiga lokala ljudradiosändningar än sådana som kräver tillstånd av regeringen eller som får ske endast under en begränsad tid enligt 2 kap. 2 § fjärde stycket eller som är närradio. Lag (2001:272).
- 2 § Radio- och TV-verket bestämmer sändningsområdenas omfattning. Härvid skall verket beakta
1. vad som är tekniskt möjligt att nå från sändare med lämpligt läge,
 2. hur möjligheterna att ta emot sändningar påverkas på andra håll, och
 3. vad som är naturliga lokala intresseområden.
- Sändningsområdena skall utformas så att ett stort antal tillstånd kan lämnas. Flera tillstånd kan lämnas för samma sändningsområde. Lag (2001:272).
- 3 § När ett sändningsutrymme för ett område blir ledigt skall Radio- och TV-verket kungöra detta. I kungörelsen skall anges sändningsområdets omfattning, sista dag för ansökan och första dag då sändningar får bedrivas med stöd av tillståndet. Lag (2001:272).
- 4 § Tillstånd att sända lokalradio lämnas till en fysisk eller juridisk person och omfattar endast ett sändningsområde. Ingen får ha mer än ett sändningstillstånd inom ett sändningsområde, om det inte finns särskilda skäl.
- Staten, landsting eller kommuner får inte inneha tillstånd att sända lokalradio, vare sig direkt eller indirekt genom
1. företag i vilket ett eller flera sådana subjekt har en del som för dem gemensamt motsvarar minst 20 procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal har ett bestämmande inflytande, eller
 2. ett företag som enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är ett dotterföretag till ett företag som avses i 1. Lag (2001:272).
- 5 § Ett tillstånd att sända lokalradio innebär rätt att bedriva sådana sändningar som kan tas emot med god hörbarhet inom det sändningsområde som anges i tillståndet.
- Sändningstillståndet får förenas med villkor enligt 10 och 11 §§. Lag (2001:272).
- 6 § Varje tillståndsperiod skall vara fyra år. Den första perioden skall dock vara tre år och räknas från och med den 1 januari 2002. Ett tillstånd gäller till utgången av den tillståndsperiod under vilken tillståndet meddelats. Lag (2001:272).
- 7 § Om två eller flera sökande finns till ett ledigt sändningsutrymme när ansökningstiden har gått ut, skall Radio- och TV-verket ge sökandena möjlighet att före en viss dag samordna ansökningarna. Om det efter den dagen fortfarande finns två eller flera sökande till ett ledigt sändningsområde, skall verket besluta om fördelning av tillståndet i enlighet med 8 §. Lag (2001:272).

8 § När det finns två eller flera sökande till ett ledigt sändningsutrymme skall Radio- och TV-verket sträva efter en fördelning av sändningsutrymmet som medför att sändningarna i hög grad utgörs av eget material och program med lokal anknytning.

Vidare skall verket sträva efter att dominans över nyhetsförmedling och opinionsbildning motverkas och att möjligheterna till mångfald tas till vara. Därvid skall beaktas om sökanden

1. ger ut en dagstidning eller sänder radio eller television i sändningsområdet,
2. genom aktie- eller andelsinnehav eller avtal ensam har ett bestämmande inflytande över ett företag som avses i 1, eller
3. är ett företag i vilket någon som avses i 1 eller 2 ensam har ett bestämmande inflytande.

Radio- och TV-verket skall vid fördelningen också beakta sökandens finansiella och tekniska förutsättningar att bedriva verksamheten varaktigt med god kapacitet och kvalitet.

Med eget material avses program som har tillkommit enbart för den egna verksamheten och som bearbetats redaktionellt.

Med dagstidning avses en allmän nyhetstidning av dagspresskaraktär, som normalt kommer ut med minst ett nummer varje vecka. Lag (2001:272).

9 § Om det bara finns en sökande till ett ledigt sändningsutrymme, skall Radio- och TV-verket underrätta denne om att tillstånd kommer att meddelas om avgift enligt lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område betalas inom två veckor från det att underrättelsen skickas ut.

Om sökanden fullgör vad som anges i första stycket, skall denne meddelas tillstånd. Annars förfaller ansökan. Lag (2001:272).

10 § Ett sändningstillstånd får förenas med villkor som avser skyldighet att

1. sända program i en viss del av sändningsområdet eller som når en viss del av befolkningen inom området,
2. sända under en viss minsta tid,
3. använda en viss sändningsteknik och att samarbeta med andra tillståndshavare i tekniska frågor, och
4. använda en viss teknik för sådan inspelning som avses i 9 kap. 8 §. Lag (2001:272).

11 § Sändningstillståndet får även förenas med villkor som avser skyldighet att

1. inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i företaget mer än i begränsad omfattning,
2. sända en viss mängd eget material, och att
3. sända en viss mängd program med lokal anknytning.

Första stycket gäller inte i fall som avses i 9 §. Lag (2001:272).

12 § Innan Radio- och TV-verket meddelar beslut om tillstånd skall den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som myndigheten avser att förena med tillståndet. Lag (2001:272).

13 § Om en tillståndshavare senast sex månader före tillståndsperiodens utgång begär förlängning av sitt sändningstillstånd skall detta förlängas med ytterligare en tillståndsperiod, om inte

1. det finns grund för återkallelse av tillståndet enligt 11 kap.,
2. tillståndshavaren väsentligen brutit mot villkor som enligt 10 eller 11 § förenats med sändningstillståndet,
3. tillståndshavaren väsentligen brutit mot bestämmelsen om eget material i 6 kap. 7 a § och det inte finns särskilda skäl för att tillståndet skall förlängas.

Ett tillstånd skall inte heller förlängas om förändringar i tekniken eller i användningen av radiofrekvenser på grund av internationella överenskommelser som Sverige anslutit sig till medför att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle meddelas.

Om Radio- och TV-verket inte avser att medge förlängning skall verket, senast fyra månader före tillståndsperiodens utgång, meddela tillståndshavaren att tillståndet inte kommer att förlängas.

Som tillståndshavare i denna bestämmelse skall anses också den vars sändningsområde efter ändrad indelning enligt 14 § genomgått endast sådana förändringar att sändningsområdet framstår som väsentligen detsamma som före den ändrade indelningen. Lag (2001:272).

14 § Radio- och TV-verket får besluta om en ändrad indelning av sändningsområden vid utgången av en tillståndsperiod. Om en berörd tillståndshavare motsätter sig förändringen, får den vidtas endast om förändringar i tekniken eller i användningen av radiofrekvenser på grund av internationella överenskommelser som Sverige anslutit sig till medför att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle meddelas.

Beslut om ändrad indelning av sändningsområden får inte fattas senare än sex månader före tillståndsperiodens utgång.

Radio- och TV-verket skall för varje sändningsområde som ingår i den nya indelningen senast sex månader före utgången av den löpande tillståndsperioden meddela särskilt beslut om vem som skall anses som tillståndshavare. Om ingen kan anses som tillståndshavare skall tillstånd för sändningsområdet kungöras ledigt. Kungörelse får ske först sedan beslutet vunnit laga kraft. Lag (2001:272).

15 § Har Radio- och TV-verket meddelat beslut enligt 14 § tredje stycket första meningen om att någon skall anses som tillståndshavare, får verket medge denne att sända efter tillståndsperiodens slut i avvaktan på att beslutet vinner laga kraft. Sådant medgivande skall lämnas för ett visst sändningsområde för en viss tid. Lag (2001:272).

16 § Ett tillstånd får överlåtas om Radio- och TV-verket medger det. Sådant medgivande skall inte lämnas om

1. förvärvaren enligt 4 § andra stycket inte skulle kunna få tillstånd att sända lokalradio, eller
2. förvärvaren redan har tillstånd att sända lokalradio i samma sändningsområde, direkt eller indirekt genom företag i vilket förvärvaren har del som motsvarar minst 20 procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal ensam har ett bestämmande inflytande.

Överlåtelse skall heller inte medges om det medför en påtaglig minskning av mångfalden i medieutbudet inom sändningsområdet.

Om det finns särskilda skäl kan Radio- och TV-verket medge att överlåtelse sker trots att förvärvaren redan har tillstånd i sändningsområdet.

Om verket inte medger överlåtelsen, är den utan verkan. Lag (2001:272).

17 § Den som förvärvar ett tillstånd övertar överlåtarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag såvitt avser tiden efter beslutet om medgivande. Lag (2001:272).

Om ett föreläggande enligt 10 kap. 9 § 1, 2, 9 och 10 har meddelats mot den tidigare innehavaren, gäller föreläggandet även mot den nye innehavaren. Radio- och TV-verket skall i samband med att det medger överlåtelsen underrätta den nye innehavaren om detta. Om underrättelse inte skett gäller inte föreläggandet mot denne. Lag (2001:272).

18 § Om en tillståndshavare begärt att hans tillstånd skall återkallas, skall tillståndet anses ha upphört att gälla den dag en sådan begäran kom in till Radio- och TV-verket eller den senare dag som tillståndshavaren angett. Lag (2001:272).

19 § Om en tillståndshavare försätts i konkurs eller träder i likvidation upphör hans tillstånd att gälla. Lag (2001:272).

20 § Om en tillståndshavare avlider upphör hans tillstånd att gälla tre månader efter dödsfallet. Har en ansökan om medgivande till överlåtelse av tillståndet kommit in till Radio- och TV-verket innan tillståndet upphört att gälla skall den prövas enligt 16 §. Lag (2001:272).

6 kap. Sändningarnas innehåll m.m.

1 § Den som sänder TV-program eller som sänder ljudradioprogram efter tillstånd av regeringen skall se till att programverksamheten som helhet präglas av det demokratiska statskicket grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

2 § Program med ingående våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder som sänds i televisionen skall antingen föregås av en varning i ljud eller innehålla en varning som anges löpande i bild under hela sändningstiden. Sådana program får inte sändas under sådan tid och på sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se programmen, om det inte av särskilda skäl ändå är försvarligt. Lag (1998:1713).

3 § Uppgifter som förekommit i ett TV-program som inte är reklam och som sänts på annat sätt än genom tråd, skall beriktigas när det är befogat.

Även uppgifter som förekommit i TV-program som inte är reklam och som sänts genom tråd bör beriktigas när det är befogat.

4 § Program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen.

5 § I sändningar för vilka villkor om opartiskhet gäller får det inte förekomma meddelanden som sänds på uppdrag av någon annan och som syftar till att vinna stöd för politiska eller religiösa åsikter eller åsikter i intressefrågor på arbetsmarknaden.

Att sådana meddelanden skall anses som annonser framgår av 7 kap. 1 §.

6 § I närradio får det endast sändas program som har framställts särskilt för den egna verksamheten.

Under högst tio timmar per månad får dock en tillståndshavare sända program som inte framställts enbart för den egna verksamheten, om innehållet i sändningarna

- är av särskilt intresse för tillståndshavarens medlemmar,
- främjar kunskap och bildning, eller
- utgör upptagningar av lokala kulturella tillställningar.

Lag (1998:311).

7 § En närradioförenings programutbud får innehålla endast

1. sändningar från evenemang av gemensamt intresse för tillståndshavarna,
2. information, i begränsad omfattning, om kommunal verksamhet,
3. uppgifter om program och programtider samt andra upplysningar om närradioverksamheten på orten, och
4. provsändningar av program, framställda av juridiska personer som är behöriga att få tillstånd att sända närradio, i varje enskilt fall under högst tre månader.

7 a § I lokalradio skall eget material sändas under minst tre timmar varje dygn under tiden 06.00-21.00. Lag (2001:272).

7 b § Varningsmeddelanden som är av vikt för allmänheten och som skall skydda människor, egendom eller miljö skall sändas kostnadsfritt i lokalradio, om en myndighet begär det. Lag (2001:272).

8 § Den som sänder TV-program över satellit eller med stöd av tillstånd av regeringen skall, om det inte finns särskilda skäl mot det, se till

1. att mer än hälften av den årliga sändningstiden upptas av program av europeiskt ursprung, och
2. att minst tio procent av den årliga sändningstiden eller minst tio procent av programbudgeten avser program av europeiskt ursprung som har framställts

av självständiga producenter; en så stor andel som möjligt bör utgöras av program som färdigställts under de närmast föregående fem åren.

Som sändningstid anses i denna paragraf tid då det sänds program med annat innehåll än nyheter, sport, tävlingar, annonser och programtjänster som avses i 7 kap. 5 § tredje stycket. I sändningstiden skall inte heller räknas in sändningar av endast text.

TV-sändningar enligt första stycket och ljudradiosändningar som sker med stöd av tillstånd av regeringen skall, om det inte finns särskilda skäl mot det, i betydande omfattning innehålla program på svenska språket, program med svenska artister och verk av svenska upphovsmän. Lag (1998:1713).

9 § Den som sänder program enligt denna lag skall använda en sådan beteckning för sina sändningar som har godkänts av Radio- och TV-verket. Beteckningen skall anges minst en gång varje sändningstimme eller, om detta inte är möjligt, mellan programmen. I sökbar text-TV skall beteckningen anges löpande.

10 § Den som sänder TV-program och som innehar den exklusiva rätten till en TV-sändning från ett svenskt eller utländskt evenemang som är av särskild vikt för det svenska samhället får inte, om han sänder evenemanget, utnyttja rättigheten på ett sådant sätt att en väsentlig del av allmänheten i Sverige utestängs från möjligheten att i fri TV se evenemanget i direktsändning eller, om det finns saklig grund till det, med en mindre tidsförskjutning. De evenemang som avses är sådana som inträffar högst en gång om året och som intresserar en bred allmänhet i Sverige.

Om Europeiska kommissionen genom en underrättelse i Europeiska gemenskapernas officiella tidning har förklarat att ett evenemang är av särskild vikt för samhället i en annan EES-stat, får den som sänder TV-program och som innehar den exklusiva rätten att sända evenemanget till den staten inte, om han sänder evenemanget, utnyttja rättigheten på ett sådant sätt att en väsentlig del av allmänheten i den staten utestängs från möjligheten att se evenemanget i fri TV på ett sätt som närmare anges i underrättelsen.

Om någon för att uppfylla skyldigheten enligt första eller andra stycket erbjuder någon annan att sända evenemanget i TV skall detta göras på skäliga villkor.

Föreskrifter om verkställigheten av första stycket meddelas av regeringen. Lag (1999:270).

7 kap. Reklam och annan annonsering

1 § Före och efter varje sändning av annonser skall det sändas en särskild signatur som tydligt skiljer annonserna från övriga sändningar. Signaturen skall i televisionen bestå av både ljud och bild. I sökbar text-TV och i försäljningsprogram som avses i 5 § tredje stycket skall signaturen alltid vara löpande, men behöver endast anges i bild.

I fråga om sändningar som regeringen lämnar tillstånd till får regeringen medge undantag från skyldigheten enligt första stycket och från kravet enligt 6 §.

Med annonser avses reklam samt sändningar som utan att vara reklam sänds på uppdrag av någon annan.

- 2 § Av en annons som inte är reklam skall det framgå i vems intresse den sänds. Om reklamidentifiering finns bestämmelser i 5 § marknadsföringslagen (1995:450).
- 3 § I annonser får det inte uppträda personer som spelar en framträdande roll i program som huvudsakligen handlar om nyheter eller nyhetskommentarer.
- 4 § Reklam i en TV-sändning får inte syfta till att fånga uppmärksamheten hos barn under tolv år.

I reklam i en TV-sändning får det inte uppträda personer eller figurer som spelar en framträdande roll i program som huvudsakligen vänder sig till barn under tolv år.

- 5 § Annonser får sändas högst åtta minuter under en timme mellan hela klockslag. I TV-sändning får denna tid dels under sändningstiden mellan klockan 19.00 och 24.00 dels i rena undantagsfall, utsträckas till högst tio minuter. Om sändningstiden inte omfattar en timme mellan hela klockslag får annonser sändas under högst tio procent av den tiden.

Annonser får i en TV-sändning sändas under högst tio procent av sändningstiden per dygn.

Programtjänster som uteslutande är avsedda för program där publiken erbjuds att beställa varor eller tjänster (försäljningsprogram) får trots vad som sägs i första och andra stycket sändas i televisionen. Med programtjänst avses ett samlat utbud av program som sänds under en gemensam beteckning. Utöver vad som följer av 6 kap. 9 § skall programtjänstens beteckning anges i början och i slutet av sändningen. Lag (1997:335).

- 6 § Den sammanlagda annonstiden i televisionen vid ett givet tillfälle får inte understiga en minut sedan sändningstiden för den särskilda signaturen har frånräknats.
- 7 § Annonser skall i TV-sändning sändas mellan programmen. Under förutsättning att villkoren i 7 a § uppfylls får annonser dock avbryta ett program om det sker på sådant sätt att - med hänsyn till naturliga pauser samt programmets sändningslängd och karaktär - varken programmets integritet och värde eller rättighetshavarnas rättigheter kränks.

Vid tillämpningen av första stycket samt 7 a och 7 b §§ skall ett program som inte består av annat än, utom angivande av nammeller källa, ett enkelt meddelande om tid, väderlek, nyheter eller dylikt, inte betraktas som ett särskilt program. Lag (2002:116).

- 7 a § I sportprogram där det förekommer längre pauser eller i program som är föreställningar eller evenemang med pauser för publiken får annonser sändas i pauserna.

I program som består av avslutade delar får annonser sändas mellan delarna.

I spelfilmer och filmer som är gjorda för TV - utom TV-serier, lätta underhållningsprogram och dokumentärprogram - får annonser sändas om den programlagda sändningstiden överstiger 45 minuter. Annonser får sändas en gång för varje hel period om 45 minuter. Om den programlagda sändningstiden är minst 20 minuter längre än två eller flera fullständiga perioder om 45 minuter får annonser sändas ytterligare en gång.

I andra program än de som avses i första och andra styckena skall det vara minst 20 minuter mellan annons-sändningarna i programmet. Lag (2002:116).

7 b § Trots vad som sägs i 7 och 7 a §§ får annonser inte avbryta gudstjänster eller program som huvudsakligen vänder sig till barn under tolv år.

Program som huvudsakligen handlar om nyheter eller nyhetskommentarer, dokumentärprogram och program om livsaskådningsfrågor får inte avbrytas av annonser om den programlagda sändningstiden är kortare än 30 minuter. Om den programlagda sändningstiden är 30 minuter eller längre gäller vad som sägs i 7 a § andra och fjärde styckena.

Reklam får inte förekomma omedelbart före eller efter ett program eller en del av ett program som huvudsakligen vänder sig till barn under tolv år såvida det inte är fråga om meddelanden som avses i 8 §. Lag (2002:116).

8 § Om ett program som inte är en annons helt eller delvis har bekostats av någon annan än den som bedriver sändningsverksamheten eller som framställer audiovisuella verk (sponsrat program), skall på lämpligt sätt i början och slutet av programmet eller vid ettdera tillfället anges vem eller vilka bidragsgivarna är. I sökbar text-TV skall ett sådant meddelande lämnas löpande. Sådana uppgifter behöver inte omges av signatur på det sätt som anges i 1 § första stycket och skall inte räknas in i den annonstid som anges i 5 §.

Ett program som huvudsakligen handlar om nyheter eller nyhetskommentarer får inte sponsras.

9 § Bestämmelser om förbud mot reklam för alkoholdrycker och tobaksvaror finns i 4 kap. alkohollagen (1994:1738) och i tobakslagen (1993:581). Ett program får inte sponsras av någon vars huvudsakliga verksamhet gäller tillverkning eller försäljning av alkoholdrycker eller tobaksvaror. Lag (1999:1009).

10 § Reklam för receptbelagda läkemedel och sådan medicinsk behandling som endast är tillgänglig efter ordination får inte sändas i televisionen såvida det inte är fråga om meddelanden som avses i 8 § och som är tillåtna enligt andra stycket.

Om ett läkemedelsföretag sponsrar TV-program får sponsringen endast främja företagets namn eller anseende men inte receptbelagda läkemedel och sådan medicinsk behandling som endast är tillgänglig efter ordination.

Försäljningsprogram för läkemedel eller för medicinskbehandling får inte sändas i televisionen.

Med läkemedel avses preparat som skall godkännas eller erkännas för att få säljas enligt 5 § läkemedelslagen (1992:859) eller rådets förordning (EEG) nr 2309/93 av den 22 juli 1993 om gemenskapsförfaranden för god-kännande för försäljning av och tillsyn över humanläkemedel och veterinärmedicinska läkemedel samt om inrättande av en europeisk läkemedelsmyndighet. Lag (1998:1713).

- 11 § Ett lokalt kabelsändarföretag får inte sända reklam såvida det inte är fråga om meddelanden som avses i 8 §.
- 12 § Bestämmelserna i detta kapitel gäller inte för sådan reklam som den sändande gör för sin programverksamhet. Bestämmelserna i 5 och 7-7 b §§ gäller inte sökbar text-TV. Lag (2002:116).

8 kap. Vidaresändningar i kabelnät

- 1 § Var och en som äger eller annars förfogar över en anläggning för trådsändning där TV-program sänds vidare till allmänheten och varifrån sändningarna når fler än tio bostäder skall se till att de boende i fastigheter som är anslutna till anläggningen kan ta emot TV-sändningar som sker med tillstånd av regeringen och som är avsedda att tas emot i området utan villkor om särskild betalning. Skyldigheten gäller endast för sändningar för vilka sändningstillståndet har förenats med krav på opartiskhet och saklighet samt ett villkor om ett mångsidigt programutbud där det skall ingå nyheter.

Sändningarna skall kunna tas emot på ett tillfredsställande sätt och utan kostnad för själva mottagningen. Ett program som har sänts ut enbart med digital teknik behöver sändas vidare endast om det sänds andra program i anläggningen med digital teknik. Det behöver då sändas vidare endast digitalt.

Sändningsplikten gäller även sändningar som en tillståndshavare genomför för att uppfylla skyldigheten att sända till hela landet eller till delar av landet, men där sättet att sända inte kräver regeringens tillstånd.

Sändningsplikt enligt första stycket omfattar högst tre samtidigt sända TV-program som sänds av tillståndshavare vars verksamhet finansieras genom anslag från TV-avgiften enligt lagen (1989:41) om TV-avgift och högst ett TV-program som sänds av en annan tillståndshavare.

Skyldighet enligt första stycket gäller inte för en anläggning där ett begränsat antal TV-program förs fram till abonnenterna genom ett kopplat telenät med hjälp av digital teknik.

Sändningsplikten omfattar inte sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidaresändning enligt 3 kap. 5 §. Lag (1998:1713).

- 2 § Var och en som äger eller annars förfogar över en anläggning för trådsändning där TV-program vidaresänds till allmänheten och varifrån sändningarna når fler än 100 bostäder skall i varje kommun där han eller hon har en sådan anläggning kostnadsfritt tillhandahålla ett särskilt bestämt utrymme för sändningar av TV-program från ett eller flera av Radio- och TV-verket utsedda företag (lokalakabelsändarföretag).

- 3 § Vad som sägs i 1 och 2 §§ gäller inte om vidareändningarna i anläggningen endast avser TV-program från sändare på jordytan på lägre frekvens än 3 gigahertz.
- 4 § Den som vidareänder TV-program med hjälp av radiovågor på frekvens över 3 gigahertz skall i varje kommun där han eller hon bedriver en sådan verksamhet kostnadsfritt tillhandahålla ett särskilt bestämt utrymme för sändningar av TV-program från ett eller flera lokala kabelsändarföretag.
- 5 § Ett lokalt kabelsändarföretag skall vara en sådan juridisk person som har bildats för att bedriva lokala kabelsändningar och som kan antas låta olika intressen och meningsriktningar komma till tals i sin verksamhet.
- Ett lokalt kabelsändarföretag skall i sin sändningsverksamhet sträva efter vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet.
- Radio- och TV-verkets förordnande av lokala kabelsändarföretag skall avse högst tre år.
- 6 § Radio- och TV-verket får medge undantag från skyldigheterna enligt 1, 2 och 4 §§ om det finns särskilda skäl till det.

9 kap. Granskning och tillsyn

- 1 § Justitiekanslern övervakar genom granskning i efterhand om sända program innehåller våldsskildringar eller pornografiska bilder i strid med 6 kap. 2 §. Lag (2001:1046).
- 2 § Granskningsnämnden för radio och TV övervakar genom granskning i efterhand om sända program står i överensstämmelse med denna lag och de villkor som kan gälla för sändningarna. Granskningsnämnden övervakar även att bestämmelsen om exklusiva rättigheter i 6 kap. 10 § följs.
- Bestämmelserna om reklam i 7 kap. 3 och 4 §§ samt 10 § första och tredje stycket övervakas dock av Konsumentombudsmannen.
- Sändningar som sker med stöd av tillstånd till vidareändning enligt 3 kap. 5 § skall inte granskas av Granskningsnämnden för radio och TV.
- Finner Granskningsnämnden för radio och TV att en sändning innehåller våldsskildringar eller pornografiska bilder i strid med 6 kap. 2 §, skall nämnden göra anmälan om förhållandet till Justitiekanslern. Lag (2001:1046).
- 3 § Granskningsnämnden för radio och TV består av en ordförande och sex andra ledamöter. För ledamöterna finns ersättare till det antal regeringen bestämmer. Minst en av ledamöterna eller ersättarna skall vara vice ordförande. Ordföranden och vice ordföranden skall vara eller ha varit ordinarie domare.
- Granskningsnämnden för radio och TV är beslutför med ordföranden eller en vice ordförande och ytterligare tre ledamöter. Ärenden som uppenbart inte är av större vikt eller principiell betydelse får dock avgöras av ordföranden eller en vice ordförande. Regeringen får föreskriva att en tjänsteman hos nämnden skall ha rätt

att fatta beslut på nämndens vägnar, dock inte beslut som innebär att den sändande brustit vid tillämpningen av denna lag eller de villkor som gäller för sändningarna.

Om det vid en överläggning i Granskningsnämnden för radio och TV kommer fram skiljaktiga meningar, tillämpas föreskrifterna i 16 kap. rättegångsbalken. Lag (2001:1046).

- 4 § Var och en som sänder TV-program över satellit eller med stöd av tillstånd av regeringen skall årligen till Radio- och TV-verket redovisa hur stor andel av verksamheten som utgjorts av sådana program som avses i 6 kap. 8 § första stycket. Lag (2001:1046).
- 5 § På begäran av Radio- och TV-verket skall den som sänder TV-program över satellit eller med stöd av tillstånd av regeringen lämna upplysningar om vem som äger företaget och på vilket sätt verksamheten finansieras. Lag (2001:1046).
- 6 § På begäran av Radio- och TV-verket skall en satellitentreprenör lämna upplysningar om vem som är uppdragsgivare, uppdragsgivarens adress, programtjänstens beteckning samt hur sändningen över satellit sker. Lag (2001:1046).
- 7 § På begäran av Radio- och TV-verket skall den som fått tillstånd av regeringen lämna upplysningar om sådana innehav av aktier eller andelar eller ingångna avtal som medför att han eller hon har inflytande i ett annat företag med sådant tillstånd. Vidare skall på begäran av Radio- och TV-verket ett företag som är tillståndshavare lämna uppgifter om sådana innehav av aktier eller andelar eller ingångna avtal som innebär att någon ensam har ett bestämmande inflytande i företaget. Motsvarande gäller i fråga om den som har tillstånd att sända lokalradio. Lag (2001:1046).
- 8 § Den som i enlighet med 5 kap. 3 § lagen (1991:1559) med föreskrifter på tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens områden har spelat in ett program, skall på begäran av Granskningsnämnden för radio och TV, Radio- och TV-verket eller Konsumentombudsmannen utan kostnad lämna en sådan inspelning till myndigheten. Lag (2001:1046).
- 9 § Om Granskningsnämnden för radio och TV, Radio- och TV-verket eller Konsumentombudsmannen begär det, skall den som fått tillstånd att sända närradio lämna upplysning om sina sändningstider. Lag (2001:1046).
- Granskningsnämnden kan också begära upplysning om i vilken omfattning tillståndshavaren har sänt program som avses i 6 kap. 6 § andra stycket. Lag (2001:1046).
- 10 § På begäran av Granskningsnämnden för radio och TV skall den som fått tillstånd att sända lokalradio lämna uppgifter som är nödvändiga för nämndens bedömning om sända program stämmer överens med denna lag och de villkor som har meddelats för sändningarna. Lag (2001:1046).
- 11 § Den som fått tillstånd att sända lokalradio skall årligen till Granskningsnämnden för radio och TV redovisa hur de skyldigheter som avses i 5 kap. 11 § första stycket 2 och 3 har uppfyllts. Lag (2001:1046).

- 12 § Den som förvärvat den exklusiva sändningsrätten till ett sådant evenemang som anges i 6 kap. 10 § skall omedelbart underrätta Granskningsnämnden för radio och TV om det. Lag (2001:1046).

10 kap. Straff och särskilda avgifter, m.m.

- 1 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet sänder program utan tillstånd där tillstånd krävs enligt denna lag döms till böter eller fängelse i högst sex månader.
- 2 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet sänder från en radioanläggning på öppna havet eller i luftrummet över det eller som upprättar eller innehar en sådan anläggning, döms till böter eller fängelse i högst sex månader, om
- sändningen är avsedd att tas emot eller kan tas emot i något land som är anslutet till den europeiska överenskommelsen till förhindrande av rundradio-sändningar från stationer utanför nationella territorier, eller
 - sändningen orsakar att radioanvändning i något av dessa länder blir skadligt påverkad.

Den som utomlands begått ett sådant brott döms, om han eller hon finns här, efter denna lag och vid svensk domstol, även om 2 kap. 2 eller 3 § brottsbalken inte är tillämplig och trots 2 kap. 5 a § första och andra styckena brottsbalken.

Åtal får väckas endast efter förordnande av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer mot

- svenska medborgare för brott som rör sändningar som inte är avsedda att tas emot eller kan tas emot i Sverige och inte heller orsakar att radioanvändningar blir skadligt påverkade här, eller
 - utlänningar även i andra fall än som anges i 2 kap. 5 § brottsbalken.
- 3 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte fullgör sin anmälningsskyldighet enligt 2 kap. 3 § döms till böter.
- 4 § Egendom som använts vid brott enligt 2 § skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen kan dess värde förklaras förverkat. Även utbytet av ett sådant brott skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Ett föremål som har använts som hjälpmedel vid brott enligt denna lag eller föremålets värde får förklaras förverkat, om det är nödvändigt för att förebygga brott eller det finns andra särskilda skäl för det.

- 5 § Den som åsidosätter de bestämmelser och villkor som anges i denna paragraf får åläggas att betala en särskild avgift. Detta gäller
1. villkor om annonser och sponsrade program som föreskrivits med stöd av 3 kap. 3 § första stycket,
 2. bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen enligt 6 kap. 4 §,

3. bestämmelserna om annonser i 7 kap. 1 och 5-7 b §§,
4. bestämmelserna om andra annonser än reklam i 6 kap. 5 § och 7 kap. 2 och 3 §§,
5. bestämmelserna om sponsring i 7 kap. 8 och 9 §§ samt 10 § andra stycket,
6. bestämmelsen om reklam i 7 kap. 11 §, eller
7. bestämmelsen om exklusiva rättigheter i 6 kap. 10 §.

Vid prövning av frågan om avgift skall påföras skall rätten särskilt beakta överträdelsens art, varaktighet och omfattning.

Avgiften tillfaller staten. Lag (2002:116).

- 6 § Den särskilda avgiften fastställs till lägst fem tusen kronor och högst fem miljoner kronor. Avgiften bör dock inte överstiga tio procent av den sändandes årsomsättning under det föregående räkenskapsåret.

När avgiftens storlek fastställs skall särskilt beaktas de omständigheter som legat till grund för prövning av frågan om avgift skall påföras samt de intäkter som den sändande kan beräknas ha fått med anledning av överträdelsen.

- 7 § En handling som strider mot 7 kap. 3 och 4 §§ samt 10 § första och tredje stycket skall vid tillämpningen av 4, 14 och 19 §§ marknadsföringslagen (1995:450) anses vara otillbörlig mot konsumenter. En sådan handling kan medföra marknadsstörsavgift enligt bestämmelserna i 22-28 §§ marknadsföringslagen. Lag (1998:1713).

- 8 § Granskningsnämnden för radio och TV får besluta att den sändande på lämpligt sätt skall offentliggöra nämndens beslut, när nämnden funnit att någon har brutit mot villkor som beslutats med stöd av 3 kap. 1 §, 2 § eller 3 § andra stycket, eller bestämmelsen om beriktigande i 6 kap. 3 § första stycket.

Beslutet, som får innefatta ett föreläggande vid vite, får inte innebära att offentliggörande måste ske i den sändandes program.

- 9 § Den som åsidosätter de bestämmelser som anges i denna paragraf får föreläggas att följa bestämmelserna. Ett föreläggande får förenas med vite. Detta gäller bestämmelser om

1. närradiosändningars och lokalradiosändningars innehåll samt skyldighet att i lokalradio sända eget material och program med lokal anknytning (5 kap. 11 § 2 och 3, 6 kap. 6, 7 och 7 a §§),
2. beteckningar (6 kap. 9 §),
3. sändningsplikt eller skyldighet att tillhandahålla kanal för lokala kabelsändarföretag (8 kap. 1, 2 och 4 §§),
4. skyldighet att lämna vissa upplysningar till Radio- och TV-verket (9 kap. 4-7 §§),
5. skyldighet att lämna inspelning (9 kap. 8 §),
6. skyldighet att lämna upplysning om sändningstider i närradio (9 kap. 9 § första stycket),
7. skyldighet att lämna upplysningar om programinnehåll (9 kap. 9 § andra stycket),

8. varning (6 kap. 2 §),
9. skyldighet att lämna uppgifter till Granskningsnämnden för radio och TV (9 kap. 10 §), eller
10. skyldighet att årligen rapportera till Granskningsnämnden för radio och TV (9 kap. 11 §).

Föreläggande enligt första stycket 1, 2 och 5-10 får meddelas av Granskningsnämnden för radio och TV. Föreläggande enligt första stycket 3-6 får meddelas av Radio- och TV-verket. Föreläggande enligt första stycket 5 och 6 får även meddelas av Konsumentombudsmannen. Lag (2001:272).

- 10 § Radio- och TV-verket får i föreläggande förbjuda tillståndshavare att överträda beslut om sändningstid i närradion som meddelats av verket eller att låta någon annan utnyttja tillståndshavarens sändningsrätt. Föreläggandet får förenas med vite. Lag (1998:311).
- 11 § Om någon vid upprepade tillfällen sänder våldsskildringar eller pornografiska bilder i televisionen på tider och sätt som avses i 6 kap. 2 §, får Justitiekanslern förelägga honom eller henne att inte på nytt sända sådana program på tider och på sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se programmen. Föreläggandet får förenas med vite.
- 12 § Om den som sänder över satellit inte är etablerad i Sverige enligt 1 kap. 2 § första stycket 1 eller 5, får Granskningsnämnden för radio och TV förelägga satellit-entreprenören att följa de bestämmelser och villkor som anges i 5 §. Föreläggandet får förenas med vite.

Föreläggande enligt 9 eller 11 § får riktas mot satellitentreprenören, om den som sänder över satellit inte är etablerad i Sverige enligt 1 kap. 2 § första stycket 1 eller 5.

Visar satellitentreprenören att den som sänder över satellit fått tillgång till sändningsmöjligheten genom upplåtelse av en av satellitentreprenörens uppdragsgivare utan att satellitentreprenören godkänt det, får föreläggande enligt första eller andra stycket i stället riktas mot uppdragsgivaren. Lag (1998:1713).

11 kap. Återkallelse av tillstånd

- 1 § Ett tillstånd att sända ljudradio- eller TV-program skall återkallas på begäran av tillståndshavaren. Ett sådant beslut får också återkallas enligt vad som anges i 2-5 §§. Beslut om återkallelse enligt någon av dessa paragrafer får meddelas endast om det i betraktande av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande. Lag (2001:272).
- 2 § Ett tillstånd som meddelats av regeringen får återkallas om
1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot föreskrifterna i 6 kap. 1-5 §§ eller 7 kap. 1-10 §§, eller

2. ett villkor som förenats med tillståndet med stöd av 3 kap. 1-4 §§ har åsidosatts på ett väsentligt sätt. Lag (1998:1713).

3 § Ett tillstånd att sända närradio får återkallas om tillståndshavaren

1. inte längre uppfyller kraven enligt 4 kap. 4 §, eller
2. inte utnyttjat rätten att sända närradio under tre på varandra följande månader.

Tillstånd att sända närradio får också återkallas om domstol funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten. Lag (1998:311).

4 § I beslut om återkallelse av ett tillstånd att sända närradio får bestämmas en tid av högst ett år inom vilken tillståndshavaren inte får erhålla ett nytt tillstånd.

I fall som avses i 3 § andra stycket får domstolen bestämma att tillståndshavaren inte får erhålla ett nytt tillstånd inom en tid av högst ett år, eller om det finns synnerliga skäl, högst fem år. Detta gäller även om den som hade tillstånd när yttrandefrihetsbrottet begicks inte har tillstånd att sända närradio vid tiden för domen.

Domstolen får förordna att beslutet skall gälla även för tiden intill dess domen vinner laga kraft.

5 § Tillstånd att sända lokalradio får återkallas om

1. tillståndshavaren inte inlett sändningsverksamheten inom sex månader efter tillståndets början,
2. tillståndshavaren inte utnyttjat rätten att sända eller sänt endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst fyra veckor,
3. tillståndshavaren väsentligt brutit mot någon av föreskrifterna i 6 kap. 4 § samt 7 kap. 1-3, 5, 8 och 9 §§, eller
4. domstol funnit att ett program innefattat ett yttrandefrihetsbrott som innebär ett allvarligt missbruk av yttrandefriheten.

Förfogar en fysisk eller juridisk person, utan tillstånd från Radio- och TV-verket, över mer än ett tillstånd i ett sändningsområde, direkt eller indirekt genom företag i vilket förvärvaren har del som motsvarar minst 20 procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal ensam har ett bestämmande inflytande, får det eller de tillstånd återkallas som har meddelats efter det första tillståndet.

Har Radio- och TV-verket medgett överlåtelse trots att tillståndshavaren redan har tillstånd att sända lokalradio i samma sändningsområde, direkt eller indirekt genom företag i vilket tillståndshavaren har del som motsvarar minst 20 procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal ensam har ett bestämmande inflytande, får tillståndet återkallas endast om beslutet om överlåtelse grundats på felaktiga eller ofullständiga uppgifter från tillståndshavaren. Återkallelsen skall då avse det eller de tillstånd som överlätits.

Om staten, landsting eller kommuner innehar ett tillstånd att sända lokalradio på det sätt som anges i 5 kap. 4 § andra stycket skall verket återkalla detta tillstånd. Lag (2001:272).

- 6 § Ett förordnande som lokalt kabelsändarföretag får återkallas om någon sändningsverksamhet inte förekommit eller om sådan verksamhet förekommit endast i obetydlig omfattning under en sammanhängande tid av minst tre månader.

12 kap. Handläggningen av ärenden om särskilda avgifter, vite och återkallelse

- 1 § Ärenden om återkallelse av tillstånd på grund av överträdelse av villkor som meddelats med stöd av 3 kap. 1 § eller 3 kap. 2 § 9-12 och om överträdelse av 6 kap. 1-3 §§ skall på talan av Justitiekanslern tas upp av allmän domstol.

I övriga fall prövas ärenden om återkallelse av tillstånd av Radio- och TV-verket.

- 2 § Har tillståndet meddelats av regeringen, får en fråga om återkallelse tas upp först efter anmälan av regeringen, om inte tillståndshavaren själv begärt att tillståndet skall återkallas.

Är det fråga om återkallelse på grund av överträdelse av bestämmelse i denna lag eller av villkor för tillstånd som skall granskas av Granskningsnämnden för radio och TV enligt 9 kap. 2 § skall Radio- och TV-verket begära in yttrande från nämnden. Tillståndet får återkallas endast om nämnden finner att överträdelsen är väsentlig.

- 3 § För rättegången i mål enligt 1 § första stycket tillämpas bestämmelserna för yttrandefrihetsmål. Vad som i dessa bestämmelser rör den tilltalade, skall tillämpas för den som talan om återkallelse riktar sig mot. Juryns prövning skall avse frågan om återkallelse skall ske.

Domstolen får förordna att domen skall gälla även för tiden intill dess den vinner laga kraft.

- 4 § Frågor om påförande av särskild avgift prövas av Länsrätten i Stockholms län på ansökan av Granskningsnämnden för radio och TV.

Frågan om särskild avgift faller, om den som talan riktas mot inte delgetts ansökan inom fem år från det överträdelsen upphörde. Ett beslut om avgift upphör att gälla om beslutet inte verkställts inom fem år från det att domen vann laga kraft.

- 5 § Frågor om utdömande av vite som förelagts av Justitiekanslern enligt 10 kap. 11 § prövas av allmän domstol på talan av Justitiekanslern. För rättegången i ett sådant mål tillämpas bestämmelserna för yttrandefrihetsmål. Vad som i dessa bestämmelser rör den tilltalade, skall tillämpas för den som talan om utdömande av vite riktar sig mot. Juryns prövning skall avse frågan om vitet skall dömas ut.

Frågor om utdömande av vite i andra fall prövas i enlighet med vad som i allmänhet är föreskrivet om vite.

13 kap. Överklagande

1 § Beslut enligt denna lag av Radio- och TV-verket om meddelande av tillstånd att sända närradio, fördelning av sändningstid i närradion och återkallelse av tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslutet gäller omedelbart, även om det överklagas.

1 a § Beslut av Radio- och TV-verket om lokalradio får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, om det gäller beslut om att

1. avslå ansökan om tillstånd,
2. inte medge överlåtelse av tillstånd,
3. inte förlänga ett tillstånd,
4. återkalla ett meddelat tillstånd, och
5. någon enligt 5 kap. 14 § tredje stycket skall anses som tillståndshavare.

Mål om överklagande av beslut som avses i första stycket 1 och 4 skall handläggas skyndsamt.

Beslut som avses i första stycket 2-4 gäller omedelbart om inte något annat förordnas. Lag (2001:272).

2 § Även följande beslut av Radio- och TV-verket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, nämligen beslut om

1. beteckningar enligt 6 kap. 9 §,
2. förordnande av lokala kabelsändarföretag enligt 8 kap. 2 §,
3. återkallelse av ett sådant förordnande enligt 11 kap. 6 §, och
4. beslut enligt 8 kap. 6 § om undantag från sändningsplikt och skyldighet att tillhandahålla kanal för lokala kabelsändarföretag.

Beslut om återkallelse av ett förordnande som anges i 2 gäller omedelbart, även om det överklagas.

3 § Beslut av Granskningsnämnden för radio och TV eller Radio- och TV-verket om förelägganden som har förenats med vite enligt 10 kap. 8 §, 9 § första stycket 1-3 och 8-10 samt 10 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Förelägganden enligt 10 kap. 8 §, 9 § första stycket 1, 2, 9 och 10 samt 10 § gäller omedelbart, om inte något annat förordnas. Lag (2001:272).

4 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten av beslut som meddelats av länsrätt enligt 1-3 §§.

5 § Andra beslut av Granskningsnämnden för radio och TV och Radio- och TV-verket än de som anges i 1-3 §§ får inte överklagas.

Övergångsbestämmelser

1996:844

1. Denna lag träder i kraft den 1 december 1996.
2. Genom lagen upphävs lagen (1966:78) om förbud i vissa fall mot rundradio-sändning på öppna havet, radiolagen (1966:755), lagen (1981:508) om radiotidningar, närradiolagen (1982:459), lagen (1986:3) om rundradiosändning av finländska televisionsprogram, lagen (1991:2027) om kabelsändningar till allmänheten, lagen (1992:1356) om satellitsändningar av televisionsprogram till allmänheten.
3. Bestämmelserna i 13 kap. tillämpas inte i de fall där det första beslutet i ärendet fattats före den 1 december 1996. I övrigt gäller de upphävda lagarna om sändningen ägt rum före ikraftträdandet.

1997:335

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1997. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om sändningar som har skett före ikraftträdandet.

1998:311

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1998.

Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om sändningstider som har beslutats av Radio- och TV-verket före den 1 juli 1998. Bestämmelsen i 11 kap. 3 § första stycket 3 gäller fortfarande i fråga om avgifter som avser sändningar som sker före den 1 juli 1998.

1998:1713

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 1999.
2. Bestämmelsen i 6 kap. 10 § tillämpas inte på rättigheter som har förvärvats före den 30 juli 1997. Avtal som har ingåtts före den 30 juli 1997 och som förnyas därefter skall anses som nya avtal för vilka bestämmelsen i 6 kap. 10 § skall tillämpas.
3. De sändningar som enligt 8 kap. 1 § första stycket i dess äldre lydelse skall sändas vidare i kabelnät den 1 januari 1998 skall sändas vidare enligt de nya föreskrifterna så länge de villkor som anges i 8 kap. 1 § första stycket i dess nya lydelse är uppfyllda.

2001:272

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001.
2. Genom lagen upphävs lokalradiolagen (1993:120) och lagen (1995:1292) om tillfälliga bestämmelser i fråga om tillståndatt sända lokalradio.

3. I fråga om sådana sändningar av lokalradio för vilka tillstånd meddelats före den 1 juli 2001 tillämpas de nya bestämmelserna med följande undantag.
 - a) Bestämmelserna om tillstånd i 8 § första stycket och andra stycket första meningen lokalradiolagen tillämpas till utgången av år 2008. Ett tillstånd skall dock inte förlängas om det finns grund för återkallelse av det.
 - b) Bestämmelserna om sändningars innehåll i 22 § första stycket samt, såvitt avser brott mot denna paragraf, 30 § lokalradiolagen tillämpas till utgången av år 2008.
 - c) Tillstånd att sända lokalradio får inte återkallas enligt 11 kap. 5 § första stycket 3 eller 4. I fråga om förvärv av tillstånd som har skett före den 1 juli 2001 tillämpas 28 § andra stycket första meningen lokalradiolagen i stället för 11kap. 5 § andra stycket.
 - d) Bestämmelserna om sanktioner i 31a-31e §§ lokalradiolagen tillämpas i fråga om sådana sändningar av lokalradio på vilka den lagen är eller har varit tillämplig.
 - e) Bestämmelserna om överklagande m.m. i 38 och 39 §§ lokalradiolagen tillämpas i ärenden som väckts hos Granskningsnämnden för radio och TV eller Radio- och TV-verket före den 1 juli 2001.
4. Förelägganden som meddelats enligt 29-31 §§ lokalradiolagen gäller som om de meddelats enligt motsvarande nya bestämmelser.

2002:116

Denna lag träder i kraft den 1 april 2002 och gäller sändningar som sker efter den tidpunkten.

2002:1096

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2003. Den tillämpas även på domar om särskild avgift som har meddelats eller kommer att meddelas enligt lokalradiolagen (1993:120). Domar om särskild avgift som har vunnit laga kraft före den 1 februari 2003 skall vid tillämpningen av 10 kap. 6 a § anses ha vunnit laga kraft samma dag som denna lag träder i kraft.